

ZAVOD ZA
VJEŠTAČENJE
PROFESIONALNU
REHABILITACIJU I
ZAPOSŁJAVANJE
OSOBA S
INVALIDITETOM

KLASA: 030-01/19-01/14

URBROJ: 426-06/1-19-9

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU

ZAVODA ZA VJEŠTAČENJE,
PROFESIONALNU REHABILITACIJU I
ZAPOSŁJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM
ZA 2018. GODINU

Zagreb, rujan 2019. godina

SADRŽAJ

1. UVODNE NAPOMENE.....	4
1.1. Ustrojstvo Zavoda	5
1.2. Zakonodavni okvir.....	5
1.2.1. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom	6
1.2.2. Uredba o metodologijama vještačenja	6
1.2.3. Statut Zavoda.....	7
2. PROVEDENE AKTIVNOSTI ZAVODA ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM U 2018. GODINI	8
2.1. Aktivna politika zapošljavanja osoba s invaliditetom na tržištu rada	8
2.1.1. Provođenje aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom na tržištu rada.....	8
2.1.1.1. Poticanje zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom	8
2.1.1.2. Kontrola namjenskog korištenja poticaja.....	10
2.1.2. Kontrola kvotnog zapošljavanja	10
2.1.2.1. Zapošljavanje osoba s invaliditetom.....	11
2.1.2.2. Struktura obveznika kvotnog zapošljavanja.....	11
2.1.2.3. Zamjenski način ispunjenja kvote.....	11
2.1.2.4. Ispunjenje kvote na zamjenski način i kombinacijom ispunjenja.....	12
2.1.2.5. Ispunjenje kvote plaćanjem novčane naknade.....	12
2.1.2.6. Upravni postupak utvrđivanja plaćanja novčane naknade.....	12
2.1.2.7. Smanjenje kvotne obveze izuzimanjem radnih mjesta s posebnim uvjetima rada iz ukupnog broja zaposlenika	13
2.1.2.8. Zapošljavanje osoba s invaliditetom izvan/iznad propisane kvote	13
2.2. Profesionalna rehabilitacija.....	14
2.2.1. Uvod	14
2.2.2. Poslovi stručnog nadzora	14
2.2.2.1. Centri za profesionalnu rehabilitaciju.....	14
2.2.2.2. Zaštitne radionice, integrativne radionice i radne jedinice.....	16
2.2.3. Uvjerenja o utvrđenom invaliditetu u odnosu na rad	16
2.2.4. Projekti usmjereni na razvoj sustava profesionalne rehabilitacije	16
2.2.4.1. Pilot projekt nadzor nad radom CPR-a Zagreb i razmjena podataka između Zavoda i CPR-ova	16
2.2.4.2. Nagrada "Poslodavac godine za osobe s invaliditetom za 2017. godinu	17
2.2.4.3. Priručnik s preporukama za razumnu prilagodbu radnog mjesta	17
2.2.4.4. Edukacija u organizaciji Sektora za profesionalnu rehabilitaciju.....	18

2.3. Organiziranje tradicionalnog međunarodnog stručnog skupa s ciljanom tematikom vezanom uz profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom	19
2.4. Provođenje postupka vještačenja u prvom i drugom stupnju.....	19
2.4.1. Uredba o metodologijama vještačenja	20
2.4.2. Prvostupanjski postupci vještačenja.....	21
2.4.3. Drugostupanjski postupci vještačenja	22
2.4.4. Edukacija.....	22
2.4.5. Stručni nadzor i kontrola.....	23
2.4.6. Unaprjeđenje informatizacijskog sustava.....	24
3. IZVRŠENJE FINACIJSKOG PLANA ZAVODA ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM ZA RAZDOBLJE OD 01.01. DO 31.12.2018.....	24
3.1 Uvod.....	24
3.2 Izvršenje finacijskog plana za 2018. godinu	24
3.3 Obrazloženje izvršenja rashoda i izdataka na nivou skupine.....	26
3.4 Obrazloženje izvršenja programa	33
3.5 Zaključak izvršenja finacijskog plana	33
4. ZAKLJUČAK	34

1. UVODNE NAPOMENE

Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Zavod) obavlja poslove iz svoje nadležnosti na području Republike Hrvatske djelovanjem kroz središnju ustrojstvenu jedinicu u Zagrebu i područne ustrojstvene jedinice u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu.

Djelatnosti Zavoda su:

- vještačenje prema posebnim propisima radi utvrđivanja tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe
- isplata poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom iz članka 29. stavka 1. Zakona
- financiranje ili sufinanciranje programa i projekata za poticanje zapošljavanja i za održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom
- vođenje evidencije o poslodavcima koji su obveznici kvotnog sustava zapošljavanja osoba s invaliditetom
- utvrđivanje obveze i obračunavanje iznosa novčane naknade
- izdavanje uvjerenja o utvrđenom invaliditetu u odnosu na rad na temelju nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju.
- provođenje politike razvitka i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom
- organiziranje izobrazbe i seminara za poslodavce i stručne osobe iz područja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom
- kontinuirana suradnja s poslodavcima u svrhu analiziranja i utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom
- provođenje kampanje i senzibiliziranje javnosti na potrebu zapošljavanja osoba s invaliditetom i ukazivanje na njihovu ravnopravnost s drugima
- razvijanje međunarodne suradnje i razmjene iskustva na područjima svog djelovanja
- stručni nadzor nad radom centra za profesionalnu rehabilitaciju, integrativne radionice i zaštitne radionice
- analiza financijskog poslovanja integrativnih radionica i zaštitnih radionica te
- drugi poslovi utvrđeni odredbama Zakona, posebnih propisa, Statutom i aktima Zavoda.

1.1. Ustrojstvo Zavoda

Ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja i vođenja Zavoda utvrđeno je Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja, Statutom Zavoda i drugim aktima Zavoda.

Zavodom upravlja Upravno vijeće. Članove Upravnog vijeća imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske. Djelokrug poslova, ovlaštenja i odgovornosti utvrđene su Statutom Zavoda.

Zavodom rukovodi ravnatelj, koji organizira i vodi rad i poslovanje Zavoda, predstavlja i zastupa Zavod, poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Zavoda i zastupa Zavod u svim postupcima pred sudom, državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima. Ravnatelj Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske. Ravnatelj predlaže osnove poslovne politike, financijski plan i plan rada Upravnom vijeću, donosi odluke u vezi s poslovanjem Zavoda osim onih o kojima odlučuje Upravno vijeće, te donosi sve opće akte osim onih za koje je prema Statutu nadležno Upravno vijeće Zavoda, te obavlja druge poslove propisane zakonom i Statutom.

Ravnatelj ima zamjenika i tri pomoćnika (za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i sustav zapošljavanja osoba s invaliditetom) koje imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske.

Poslovanje Zavoda organizirano je u Središnjem uredu i Područnim uredima (Zagreb, Rijeka, Osijek, Split i Varaždin). U Središnjem uredu provode se djelatnosti vještačenja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, te potporni poslovni procesi (pravni, opći, ljudski potencijali, financije i računovodstvo), dok se u područnim uredima provodi samo djelatnost vještačenja.

1.2. Zakonodavni okvir

Propisi na temelju kojih Zavod obavlja poslove iz svoje nadležnosti su:

1. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 157/13 152/14 i 39/18),
2. Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja (NN 85/14)
3. Uredba o metodologijama vještačenja (NN 67/17 i 56/18)
4. Pravilnik o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 75/18 i 120/18; u daljnjem tekstu: Pravilnik o poticajima)

5. Pravilnik o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (NN 75/18 i 120/18; u daljnjem tekstu: Pravilnik o kvoti)
6. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom (NN 75/18; u daljnjem tekstu: Pravilnik o očevidniku)
7. Pravilnik o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom (NN 75/18; u daljnjem tekstu: Pravilnik o profesionalnoj rehabilitaciji)
8. Pravilnik o zaštitnim radionicama i integrativnim radionicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom (NN 75/18; u daljnjem tekstu: Pravilnik o ZIR)
9. Statut Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (NN 110/2014, 67/15, 28/18 i 82/18)
10. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta.

1.2.1. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (dalje u tekstu: Zakon) uređuje se pravo osoba s invaliditetom na profesionalnu rehabilitaciju, zapošljavanje i rad na otvorenom tržištu rada i pod posebnim uvjetima, osnivanje i djelatnost centara za profesionalnu rehabilitaciju, mjere za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, te djelatnost i nadležnost Zavoda.

Tijekom primjene Zakona uočene su određene nejasnoće, odnosno nedorečenosti pojedinih odredaba, te su u svibnju 2018. godine donesene izmjene i dopune Zakona (NN 39/18; primjena od 05.05.2018. godine), a u kolovozu 2018. godine su doneseni novi provedbeni akti Zakona (Pravilnik o poticajima, Pravilnik o kvoti, Pravilnik o očevidniku, Pravilnik o profesionalnoj rehabilitaciji i Pravilnik o ZIR) koji su u primjeni od 30. kolovoza 2018. godine.

1.2.2. Uredba o metodologijama vještačenja

Uredbom o metodologijama vještačenja u (daljnjem tekstu: Uredba) se uređuje postupak vještačenja u svrhu ostvarivanja prava osoba s invaliditetom u različitim sustavima (npr. mirovinski sustav, socijalna skrb, zaštita ratnih i civilnih žrtava rata, zdravstvo, obrazovanje).

U 2017. godini pristupilo se donošenju nove Uredbe (NN 67/17) kojoj je bilo za cilj unaprijediti postupak vještačenja o kojem izravno ovisi ostvarivanje prava osjetljivih korisničkih skupina kao i detaljnije propisati instrumente vještačenja (Lista oštećenja organizma-Lista I, Lista postotka oštećenja organizma-Lista II, Lista težine i vrste invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti), a što je bila i jedna od reformskih mjera predviđenih Nacionalnim programom reformi 2017. godine. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o metodologijama vještačenja stupila je na snagu 28.6.2018. Izmijenjena Uredba usklađena je sa Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, koji je stupio na snagu 14.12.2017. Zavod i dalje radi na približavanju metodologija vještačenja i ostvarivanju cilja jedinstvenog tijela vještačenja da se postupak vještačenja provodi po jedinstvenoj metodologiji u okviru jedinstvenog tijela kako bi korisnik temeljem jednog nalaza i mišljenja mogao ostvariti prava u različitim sustavima.

Budući da zakonska regulativa koja osigurava ostvarivanje prava u raznim sustavima još uvijek nije usklađena s Uredbom o metodologijama vještačenja, Uredba kroz čl. 22. st. 5. omogućava da tijelo koje je zatražilo vještačenje dostavi ovjerenu presliku obrasca „Nalaza i mišljenja o težini i vrsti invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti“ na zahtjev drugog tijela nadležnog za priznavanje prava iz područja socijalne skrbi, zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, ukoliko drugo tijelo ocijeni da je u postupku ostvarivanja prava iz tog područja potrebno provesti vještačenje.

1.2.3. Statut Zavoda

Tijekom 2018. godine izvršene su dvije izmjene i dopune Statuta Zavoda (NN 110/14, 67/15) na koje je Vlada Republike Hrvatske dala suglasnost i to:

- Dopunom Statuta Zavoda iz ožujka 2018.g. (NN 28/18) dopunjen je članak 46. Statuta na način da se za rukovoditelja područnog ureda osim osobe koja ima završen studij medicine može imenovati i osoba koja ima završen društveni studij. Navedeno je bilo potrebno obzirom na činjenicu da u pojedinim područnim uredima nema odgovarajućeg kadra koji bi mogao obavljati poslove rukovoditelja područnog ureda.
- Izmjenama Statuta Zavoda iz rujna 2018 (NN 82/18) usklađen je Statut sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 39/18) u dijelu koji se odnosi na djelatnost Zavoda te na broj i sastav članova Upravnog vijeća Zavoda.

2. PROVEDENE AKTIVNOSTI ZAVODA ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM U 2018. GODINI

2.1. Aktivna politika zapošļavanja osoba s invaliditetom na tržištu rada i kontrola kvotnog zapošļavanja osoba s invaliditetom

Tijekom 2018. godine nastavilo se s radom na provođenju aktivne politike zapošļavanja osoba s invaliditetom na tržištu rada i kontroli kvotnog zapošļavanja osoba s invaliditetom, što je u skladu sa strateškim ciljevima Zavoda za razdoblje od 2018. do 2020. godine.

2.1.1. Provođenje aktivne politike zapošļavanja osoba s invaliditetom na tržištu rada

Provedba aktivne politike zapošļavanja osoba s invaliditetom iz nadležnosti Zavoda, odnosi se na poticanje zapošļavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom, te kontrolu namjenskog korištenja poticaja, a ista se provodi unutar Službe za zapošļavanje i poticaje.

2.1.1.1. Poticanje zapošļavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom

Poslodavci koji zapošļavaju osobe s invaliditetom na otvorenom tržištu rada, osobe s invaliditetom koje se samozapošļavaju, integrativne radionice i zaštitne radionice, ostvaruju poticaje Zavoda temeljem Zakona i provedbenih propisa (pravilnika).

U 2018. godini Zavod je poslodavcima isplatio ukupno 101.604.413,68 kn poticaja. Poticaje je u 2018. godini koristilo 318 poslodavaca (308 na otvorenom tržištu, 7 zaštitnih i 3 integrativne radionice) za zapošļavanje 1163 osobe s invaliditetom (636 muškaraca i 527 žena), od čega 600 na otvorenom tržištu (385 muškaraca i 215 žena), te 563 u zaštićenim uvjetima (251 muškarac i 312 žena).

Usporedbe radi u 2017. godini Zavod je poslodavcima ukupno isplatio 77.943.406,73 kn poticaja.

Tijekom 2018. godine poslodavci, kod kojih je utvrđeno da nisu utrošili namjenski dodijeljena sredstava za poticaje, izvršili su povrate neutrošenih sredstava u ukupnom iznosu od 275.155,83 kn, iz čega proizlazi da su u 2018. godini sa pozicije aktivnosti Olakšice i poticaji

pri zapošljavanju osoba s invaliditetom ukupno utrošena sredstva u iznosu od 101.329.257,85 kn. Usporedbe radi, u 2017. godini izvršeni su povrati neutrošenih sredstava u ukupnom iznosu od 16.956,33 kn iz čega proizlazi da su u 2017. godini sa pozicije aktivnosti Olakšice i poticaji pri zapošljavanju osoba s invaliditetom ukupno utrošena sredstva u iznosu od 77.926.450,40 kn.

Tablica 1. Sredstva isplaćena poslodavcima po poticajima i broj zaposlenih osoba s invaliditetom za koje su poslodavci ostvarili poticaje u 2018. godini

RB	VRSTA POTICAJA	IZNOS POTICAJA	BROJ OSI	BROJ OSI MUŠKARCI	BROJ OSI ŽENE
1	Subvencija plaće osobe s invaliditetom	19.535.781,10	924	481	443
2	Sufinanciranje troškova obrazovanja	21.363,78	3	2	1
3	Sufinanciranje troškova za prilagodbu radnog mjesta	433.732,00	4	3	1
4	Sufinanciranje troškova za prilagodbu uvjeta rada	429.427,70	12	9	3
5	Naknada u visini uplaćenog doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje	47.324,48	67	25	42
6	Sufinanciranje kamata na kreditna sredstva	1.388,11	1	0	1
7	Posebna sredstva za programe inovativnog zapošljavanja	27.063.966,71	116	67	49
8	Posebna sredstva za otvaranje novih radnih mjesta i održavanje zaposlenosti u integrativnim i zaštitnim radionicama	53.500.000,00	473	223	250
9	Novčana nagrada za zapošljavanje izvan kvote	568.549,80	250	144	106
10	Financiranje troškova stručne podrške	2.880,00	1	1	0
	Ukupno	101.604.413,68	1163	636	527

Tablica 2. Usporedba broja poslodavaca i broja osoba s invaliditetom sa prethodnom godinom

BROJ POSLODAVACA KORISNIKA POTICAJA I BROJ OSI ZA KOJE JE TRAŽEN 2017 I 2018. GODINA				
Godina	Broj poslodavaca	Broj osoba s invaliditetom	Ž	M
2017.	287	1037	546	491
2018.	318	1163	636	527

Tablica 3. Odnos isplaćenih sredstava 2018/2017

R.B.	POTICAJ	Iznos poticaja isplaćen u 2017	Iznos poticaja isplaćen u 2018
1	Subvencija plaće osobe s invaliditetom	19.255.499,03	19.535.781,10
2	Sufinanciranje troškova obrazovanja	41.300,00	21.363,78
3	Sufinanciranje troškova za prilagodbu radnog mjesta	55.882,40	433.732,00
4	Sufinanciranje troškova za prilagodbu uvjeta rada	519.524,43	429.427,70
5	Sufinanciranje kamata na kreditna sredstva	2.029,12	1.388,11
6.	Financiranje troškova stručne podrške	-	2.880,00
7.	Posebna sredstva za programe inovativnog zapošljavanja	14.344.672,15	27.063.966,71
8.	Posebna sredstva za otvaranje novih radnih mjesta i	43.500.000,00	53.500.000,00

	održavanje zaposlenosti u integrativnim i zaštitnim radionicama		
9.	Naknada u visini uplaćenog doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje	-	47.324,48
10.	Novčana nagrada za zapošljavanje izvan kvote	224.499,60	568.549,80
	Ukupno	77.943.406,73	101.604.413,68

2.1.1.2. Kontrola namjenskog korištenja poticaja

Kontrola poslodavaca koji koriste poticaje, uključujući i isplatu novčane nagrade poslodavcima zbog zapošljavanja izvan kvote, vrši se kroz kontrolu vjerodostojnosti dokumentacije, temeljem koje poslodavci ostvaruju pravo na poticaje/novčane nagrade, te provedbom izvida kod poslodavca - po potrebi (kontrola namjenskog trošenja sredstava po zaključenim ugovorima i kontrola vjerodostojnosti dokumentacije kod poslodavaca).

U 2018. godini izvršeno je 3758 kontrola zaprimljenih zahtjeva (3250 za poticaje, te 508 za novčane nagrade zbog zapošljavanja izvan kvote), te 25 izvida kod poslodavaca (kod svih izvida utvrđeno je namjensko korištenje sredstava).

2.1.2. Kontrola kvotnog zapošljavanja

Obveza kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom propisana je Zakonom te je razrađena pripadajućim Pravilnikom o kvoti.

Obveznici kvotnog zapošljavanja su poslodavci koji zapošljavaju najmanje 20 radnika osim predstavništava stranih osoba, stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, integrativnih i zaštitnih radionica te novoosnovanih poslodavaca u vremenu uvođenja u rad. Navedeni obveznici dužni su na primjerenom radnom mjestu, u primjerenim radnim uvjetima zaposliti osobe s invaliditetom, i to u visini od 3% u odnosu na ukupan broj zaposlenih na temelju kojih se utvrđuje kvota, neovisno o djelatnosti koju obavlja.

Obveza kvotnog zapošljavanja može se ispuniti na sljedeće načine: zapošljavanjem osoba s invaliditetom, korištenjem zamjenske kvote, te plaćanjem novčane naknade radi nezapošljavanja osobe s invaliditetom.

2.1.2.1. Zapošljavanje osoba s invaliditetom

Podaci o zaposlenim osobama s invaliditetom vode se u očevidniku zaposlenih osoba s invaliditetom (dalje u tekstu: očevidnik) kojeg vodi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje dostavlja ovom Zavodu potrebne podatke iz očevidnika o osobama s invaliditetom temeljem kojih se potom prati obračun i ispunjenje kvotne obveze. Podaci u očevidniku mijenjaju se tijekom mjeseca, no Zavodu se dostavljaju podaci sa stanjem na zadnji dan u mjesecu kao obvezujućim podatkom, sukladno važećim propisima.

Na dan 31. prosinca 2018. godine prema podacima Zavoda evidentirano je 10.836 zaposlenih osoba s invaliditetom koji podatak pokazuje porast u zapošljavanju od 324 osoba s invaliditetom više u odnosu na 31. prosinca 2017. godine (10.512 osoba s invaliditetom). Tijekom cijele 2018. godine bilježi se porast zapošljavanja osoba s invaliditetom u odnosu na 2017. godinu.

2.1.2.2. Struktura obveznika kvotnog zapošljavanja

U prosincu 2018. godine Zavod je evidentirao 9.435 obveznika kvotnog zapošljavanja, od kojih je 2.670 obveznika iz javnog sektora, 6.659 obveznika iz privatnog sektora te 106 obveznika koji su organizacije civilnog društva, dok je 364 novoosnovanih poslodavaca koji su obveznici kvotnog zapošljavanja, ali u vremenu uvođenja u rad (24 mjeseca od dana početka rada) nisu u obvezi ispunjavati kvotnu obavezu.

Od ukupno 9435 obveznika: 1.266 (13,41%) obveznika u potpunosti ispunjava obvezu zapošljavanjem osoba s invaliditetom, 1.361 (14,42%) obveznik djelomično ispunjava obvezu zapošljavanja osoba s invaliditetom, 6.179 (65,49%) obveznika ne zapošljava osobe s invaliditetom te su obveznici plaćanja naknade, 265 (2,8%) obveznika najavilo je ispunjenje obveze zamjenskim načinom, a 364 (3,85%) su novoosnovani poslodavci u početku.

2.1.2.3. Zamjenski način ispunjenja kvote

Osim zapošljavanjem osoba s invaliditetom, kvotnu obvezu zapošljavanja osoba s invaliditetom moguće je ispuniti na zamjenski način, npr. da obveznik kvotnog zapošljavanja zaključi jedan ili više ugovora o poslovnoj suradnji s osobom s invaliditetom koja se

samozapošljava, zaštitnom radionicom ili integrativnom radionicom (u daljnjem tekstu: zamjenska kvota).

U 2018. godini 336 poslodavaca (77 poslodavca u javnom sektoru te 259 poslodavaca u privatnom sektoru) najavilo je ispunjenje zamjenske kvote, odnosno najavilo je zamjensko zapošljavanje 3.213 osoba s invaliditetom putem 432 najave ispunjenja zamjenske kvote.

2.1.2.4. Ispunjenje kvote na zamjenski način i kombinacijom ispunjenja

U 2018. godini 265 obveznika ispunilo je zamjensku kvotu, od čega: 115 obveznika u potpunosti ispunjava obvezu isključivo zamjenskim načinom, 95 obveznika ispunjava obvezu djelomično zamjenskim načinom, a djelomično zapošljavanjem osoba s invaliditetom, 39 obveznika djelomično ispunjava obvezu zamjenskim načinom, djelomično zapošljavanjem osoba s invaliditetom, a djelomično su obveznici plaćanja naknade, a 16 obveznika djelomično ispunjava obvezu zamjenskim načinom, a za preostali dio su obveznici plaćanje naknade.

2.1.2.5. Ispunjenje kvote plaćanjem novčane naknade

Obveznik kvotnog zapošljavanja koji ne ispunji kvotu zapošljavanjem osoba s invaliditetom ili na zamjenski način, dužan je mjesečno, obračunati i uplatiti novčanu naknadu u iznosu od 30% minimalne plaće u Republici Hrvatskoj za svaku osobu s invaliditetom koju je bio dužan zaposliti kako bi ispunio propisanu kvotu. Navedena novčana naknada na naplatu dospijeva zadnji dan u mjesecu za prethodni mjesec. Ista naknada za 2018. godinu iznosila je 1.031,94 kuna.

Na ime novčane naknade za nezapošljavanje osoba s invaliditetom u 2018. godini obveznici kvotnog zapošljavanja uplatili su sredstva u ukupnom iznosu od 217.502.350,69 kuna. Tijekom 2018. godine izvršeni su povrati više uplaćenih sredstava na ime novčane naknade u ukupnom iznosu od 1.466.324,74 kuna iz čega proizlazi da je u 2018. godini na poziciji prihoda od novčane naknade ukupno prihodovano 216.036.025,95 kuna.

2.1.2.6. Upravni postupak utvrđivanja plaćanja novčane naknade

Obveznicima kvotnog zapošljavanja koji na ni jedan način ne ispune svoju kvotnu obvezu zapošljavanja osoba s invaliditetom, Zavod utvrđuje obvezu plaćanja i iznos novčane naknade

zbog neispunjenja kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom izdavanjem upravnih rješenja. Broj obveznika kojima je izdano rješenje o plaćanju novčane naknade zbog neispunjenja obveze kvotnog zapošljavanja tijekom 2018. godine iznosi 3.383 rješenja. Od navedenih 3.383 rješenja, 2.157 rješenja izdano je za nepodmirene novčane obveze u 2017. godini, dok je 1.226 rješenja izdano za dio nepodmirenih obveza u 2018. godini.

2.1.2.7. Smanjenje kvotne obveze izuzimanjem radnih mjesta s posebnim uvjetima rada iz ukupnog broja zaposlenika

Osim izuzeća radnika zaposlenih na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada, odnosno zaposlenih na poslovima Oružanih snaga RH, policijskim poslovima, poslovima zaštite i spašavanja, poslovima zaštite osoba i imovine, te poslovima vatrogasaca i pirotehničara na koje se, sukladno Zakonu o zaštiti na radu, primjenjuju posebni propisi o zaštiti na radu, te izuzeća radnika zaposlenih na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada na temelju dobivene suglasnosti ovog Zavoda uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, u 2018. godini je omogućeno i izuzimanje radnika zaposlenih u udrugama osoba s invaliditetom na radnim mjestima osobnih asistenata. U 2018. godini 48 poslodavaca je zatražilo izuzimanje radnika zaposlenih u udrugama osoba s invaliditetom, a na mjesečnoj se razini evidentira 155 obveznika kojima se izuzimaju radnici temeljem Zakona o zaštiti na radu te 506 obveznika kojima se radnici izuzimaju temeljem dobivene suglasnosti Zavoda.

2.1.2.8. Zapošljavanje osoba s invaliditetom izvan/iznad propisane kvote

Zavod evidentira i poslodavce koji nisu obveznici kvotnog zapošljavanja, a zapošljavaju osobe s invaliditetom, te poslodavce koji su obveznici kvotnog zapošljavanja, a zapošljavaju osobe s invaliditetom preko propisane kvote. U 2018. godini novčanu nagradu ostvarilo je 105 poslodavaca za zapošljavanje 250 osoba s invaliditetom, kojima je za tu namjenu isplaćeno ukupno 568.549,80 kuna.

2.2. Profesionalna rehabilitacija

2.2.1. Uvod

Tijekom 2018. godine nastavilo se s radom na unapređenju mjera profesionalne rehabilitacije te na provođenju aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom, što je u skladu sa strateškim ciljevima Zavoda za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

U cilju omogućavanja bolje i kvalitetnije implementacije sustava profesionalne rehabilitacije, u svibnju 2018. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN 39/18) s nekoliko ključnih izmjena: direktno uključivanje nezaposlenih osoba s invaliditetom u usluge profesionalne rehabilitacije; proširenje namjene korištenja sredstva koja se prikupljaju s osnova novčane naknade i na održivost i razvoj sustava profesionalne rehabilitacije, te prijenos osnivačkih prava nad centrima za profesionalnu rehabilitaciju u cijelosti na Republiku Hrvatsku.

Na ovaj način moći će se značajno utjecati na sustav profesionalne rehabilitacije, odnosno stvoriti će se uvjeti za nesmetano funkcioniranje centara, a nezaposlene osobe s invaliditetom će se znatno brže moći uključivati u usluge profesionalne rehabilitacije.

2.2.2. Poslovi stručnog nadzora

2.2.2.1. Centri za profesionalnu rehabilitaciju

Stručni nadzor nad radom centara za profesionalnu rehabilitaciju (dalje u tekstu: CPR) i ugovorenih podizvoditelja usluga profesionalne rehabilitacije obuhvaća: kontrolu obrade predmeta (broj, sadržaj i vremensko trajanje obrade predmeta prema svakoj usluzi profesionalne rehabilitacije), kontrolu izvedbenih, kadrovskih, lokacijskih i prostornih uvjeta, praćenje prihoda i rashoda CPR-ova, kontrolu sadržaja predmeta (potrebna dokumentacija po svakom predmetu), stručne radionice za djelatnike CPR-ova, kolegije s ravnateljima CPR-ova, pružanje stručne podrške stručnim radnicima, stručnu analizu nalaza i mišljenja u postupku profesionalne rehabilitacije.

Zavod je nositelj razvoja novog modela profesionalne rehabilitacije, dok su CPR-ovi zaduženi za njegovu provedbu. Do sada su u Hrvatskoj osnovana četiri centra; CPR Zagreb, CPR Osijek, CPR Rijeka i CPR Split. Tijekom 2018. godine zaposlenici Zavoda su kontinuirano pružali stručnu podršku stručnim radnicima u CPR-u s ciljem postizanja što ujednačenije prakse i kvalitete u njihovom radu s osobama s invaliditetom. Sustav profesionalne

rehabilitacije je nov sustav koji se implementira na razini države i nema predložka iz prakse po kojem su CPR-ovi osnivani, već su se svi poslovni procesi, protokoli i postupanja razvijali od nule, te je izuzetno važna kontinuirana, gotovo svakodnevna uključenost Zavoda kako bi se ostvario cilj da svi CPR-ovi imaju istu razinu kvalitete pružanja usluge i da su ujednačeni u svom postupanju.

Stručna podrška pružana je u prvom redu u pisanom obliku, elektronskim putem u formi interdisciplinarnih stručnih mišljenja i stručnih naputaka na temelju pročitanih nalaza i mišljenja o izvršenim uslugama pojedinih stručnih timova centara, te terenskim radom u samim centrima.

Zavod je kontinuirano provodio stručnu analizu nalaza i mišljenja CPR-ova. Analizom su bili obuhvaćeni nalazi i mišljenja svih usluga koje je CPR provodio tijekom godine, a utvrđivala se usklađenost nalaza i mišljenja sa Standardima usluga i Pravilnikom o profesionalnoj rehabilitaciji. Jednako se odnosila na predmete koji su bili završeni, kao i na predmete koji su još bili u fazi obrade.

Stručna analiza nalaza i mišljenja kontinuirano se provodi i kroz uvid u nalaze i mišljenja koji su zaprimljeni radi izdavanja uvjerenja o utvrđenom invaliditetu u odnosu na rad, te nalaza i mišljenja kojima se utvrđuje potreba za isplatom poticaja. Sveukupno je Zavod kroz stručni nadzor imao uvid u 442 nalaza i mišljenja koje su CPR-ovi izradili i otpremili te u velik broj nalaza i mišljenja dok su još bili u pojedinim fazama obrade.

U 2018. godini izvršeno je ukupno 18 terenskih izvida i 2 terenska izvida kod podizvoditelja usluga profesionalne rehabilitacije. Terenskim izvidima utvrđeno je da CPR-ovi posluju u skladu sa svim propisima. Na temelju utvrđenog stanja stručnim radnicima CPR-a su usmenim putem tijekom izvida, a i pismeno putem elektronske pošte date upute i sugestije o postupanju u pojedinim slučajevima. U sklopu Usluge 1., te Usluge 3. osim ostalih statusa koji se procjenjuju, utvrđuju se i postojeća školska znanja (matematika i hrvatski). S ciljem osiguravanja ujednačenog pristupa, te pružanja iste kvalitete usluga Zavod je početkom 2018. godine naručio od Pučkog otvorenog učilišta izradu testova za hrvatski i matematiku (I, II i III razina znanja). Provedeno je testno razdoblje i edukacija za primjenu testova za 10 stručnih radnika CPR-ova. Slijedom toga od travnja 2018. godine svi CPR-ovi primjenjuju u obradi iste testove znanja.

U 2018. godini nastavilo se sa redovitim održavanjem kolegija ravnatelja CPR-ova na mjesečnoj razini i ukupno je do kraja godine održano 12 kolegija.

Stručnim nadzorom uočene su slijedeće poteškoće u radu CPR-ova: poteškoće na razini sustava, poteškoće u procesu profesionalne rehabilitacije, te poteškoće u provođenju usluga.

Slijedom utvrđenih rezultata stručnog nadzora donesene su preporuke i prijedlozi za poboljšanje.

2.2.2.2. Zaštitne radionice, integrativne radionice i radne jedinice

Stručni nadzor zaštitnih radionica i zaštitnih radnih jedinica (u daljnjem tekstu: ZIR) za 2017. godinu proveden je za sve ZIR koje su bile upisane u Knjigu evidencije zaštitnih radionica na dan 31.12.2017. godine: Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje Suvenir Arbor, Sirač, Zaštitna radionica Tekop Nova Pula, Lada d.o.o. za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida, Zagreb, URIHO - Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Zagreb, Ustanova za zapošljavanje, rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom DES, Split, Srednja strukovna škola, Varaždin - *Zaštitna radna jedinica*, Hrast-Export-Puklavac d.o.o., Martijanec - *Zaštitna radna jedinica*, Bilokalnik - IPA industrija papirne ambalaže d.d., Koprivnica – *Zaštitna radna jedinica*.

Stručni nadzor su zajednički proveli Sektor za profesionalnu rehabilitaciju i Sektor za zapošljavanje i kontrolu, a sukladno „Uputi o načinu provođenja stručnog nadzora zaštitnih radionica, integrativnih radionica i radnih jedinica za zapošljavanje osoba s invaliditetom“. Slijedom utvrđenih rezultata stručnog nadzora donesene su preporuke i prijedlozi.

2.2.3. Uvjerenja o utvrđenom invaliditetu u odnosu na rad

Tijekom 2018. godine Zavod je izdavao uvjerenja o utvrđenom invaliditetu u odnosu na rad. U razdoblju od 1.1. do 31.12.2018. ukupno je izdano 427 uvjerenja. Uvjerenja se izdaju ukoliko stupanj utvrđenog invaliditeta u odnosu na rad iznosi od 1 do 4.

2.2.4. Projekti usmjereni na razvoj sustava profesionalne rehabilitacije

2.2.4.1. Pilot projekt nadzor nad radom CPR-a Zagreb i razmjena podataka između Zavoda i CPR-ova

U 2017. godini je pokrenut „Pilot projekt nadzora nad radom centara za profesionalnu rehabilitaciju i razmjena podataka sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom“. Pilot projekt se provodio od veljače 2018. godine u

CPR-u Zagreb putem aplikacije REA s ciljem provođenja valjanog mjerenja njihove učinkovitosti te posredno razvoja jedinstvene i organizirane zbirke podataka od strane provoditelja usluga profesionalne rehabilitacije. Projektom su obuhvaćene dvije usluge. U navedenom razdoblju, kroz aplikaciju je obrađeno ukupno 147 predmeta. Tijekom provedbe projekta kroz testno razdoblje utvrđeno je kako takav sustav ima brojne prednosti.

U 2019. godini planiran je daljnji razvoj aplikacije, odnosno proširenje na sve usluge profesionalne rehabilitacije, koji će se testno primjenjivati u CPR-u Zagreb, te nakon toga implementirati i u druge CPR-ove.

2.2.4.2. Nagrada „Poslodavac godine za osobe s invaliditetom za 2017. godinu“

Zavod je u 2018. godini inicirao pokretanje i proveo projekt Nagrada „Poslodavac godine za osobe s invaliditetom“ za 2017. godinu u suradnji s partnerima Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Hrvatskom udrugom poslodavaca, Institutom za razvoj tržišta rada, Moj Posao i Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH.

Glavni cilj projekta je utjecati na povećanje zapošljavanja osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada, kroz promicanje, unapređivanje i poticanje zapošljavanja, podizanjem svijesti i razmjenom iskustava te uspostavljanjem dobre suradnje između glavnih dionika na tržištu rada.

Ukupno je dodijeljeno šest nagrada, pobjednicima unutar kategorija: javni sektor; privatni sektor; mikro, mali, srednji i veliki poslodavac te izdvojena kategorija „primjer dobre prakse“.

2.2.4.3. Priručnik s preporukama za razumnu prilagodbu radnog mjesta

Stručni radnici Sektora za profesionalnu rehabilitaciju su u suradnji sa Sektorom za vještačenje i stručnim radnicima CPR-ova izradili Priručnik s preporukama za razumnu prilagodbu radnog mjesta.

Isti je izrađen za 10 vrsta oštećenja/poremećaja/bolesti i obuhvaća kratak opis stanja te preporuke i savjete za razumnu prilagodbu radnog mjesta kao i izbor najprimjerenijeg radnog mjesta i zanimanja. Priručnik je tiskan u 300 primjeraka, objavljen na službenoj internetskoj stranici Zavoda, te prosljeđen/dostavljen Hrvatskoj udruzi poslodavaca, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, te svim CPR – ovima, zaštitnim radionicama, savezima udruga i udrugama osoba s invaliditetom, poslodavcima.

Primjenjuju ga stručnjaci/savjetnici u pružanju sustavne i kontinuirane podrške osobama s invaliditetom prilikom odabira zanimanja i uključivanja u radno okruženje. Koristi se i u radu s poslodavcima – informira o mogućnostima prilagodbe radnog mjesta i učinkovitog uključivanja osoba s invaliditetom u radnu sredinu.

Promocija Priručnika je bila organizirana u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom u suradnji Zavoda i tvrtke Ericson Nikola Tesla, kojom prilikom je prezentirana i novoizrađena aplikacija za mobitele za slijepe osobe EVA.

2.2.4.4. Edukacije u organizaciji Sektora za profesionalnu rehabilitaciju

Zavod provodi kontinuiranu stručnu edukaciju za sve stručnjake koji sudjeluju u pružanju usluga profesionalne rehabilitacije. Osnovna edukacija je u 2018. godini provedena za 15 novozaposlenih stručnjaka koji rade na području profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Osim osnovne edukacije, kontinuirano se provode zajedničke stručne radionice za djelatnike četiri CPR – a. Provedene su 2 radionice, na prvoj radionici je sudjelovalo 20 stručnih radnika, a na drugoj 27 stručnih radnika CPR-ova.

Zavod je u 2018. godini organizirao i proveo dvije stručne edukacije u cilju stjecanja specifičnih znanja svih stručnjaka uključenih u postupak provođenja usluga profesionalne rehabilitacije i onih koji su uključeni u zapošljavanje i rad osoba s invaliditetom u posebnim uvjetima zapošljavanja. Na prvoj edukaciji je sudjelovalo 89 stručnjaka, a na drugoj 92 stručnjaka (HZZ, CPR-ovi, zaštitne i integrativne radionice).

Nadalje, Zavod je organizirao (u suradnji s HZZ – om i CPR – om) i proveo ciklus od 4 stručne radionice za članove Povjerenstva za osobe s invaliditetom HZZ – a. Na radionicama je sudjelovalo ukupno 102 stručnjaka.

Tijekom 2018. godine održane su edukacije i za vještake Zavoda, kako bi bili sustavno upoznati s novim modelom profesionalne rehabilitacije. Edukacijom je obuhvaćeno 34 vještaka Zavoda.

Zaposlenici Sektora za profesionalnu rehabilitaciju su sudjelovali tijekom godine na 35 stručnih skupova, radionica, konferencija, te okruglih stolova.

2.3. Organiziranje tradicionalnog međunarodnog stručnog skupa s ciljanom tematikom vezanom uz profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

U Zadru je 25. i 26. listopada 2018. godine uspješno održan tradicionalni stručni skup u organizaciji Zavoda i Udruge Osvit, a u suradnji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava, Centrom za profesionalnu rehabilitaciju „Zagreb“, Gradom Zadrom, Gradom Zagrebom, BBRZ - om, Ustanovom URIHO i Učilištem Adiutor. Tema međunarodnog stručnog skupa bila je „**Zapošljavanje za sve**“. Pokrovitelj skupa bio je ministar rada i mirovinskog sustava mr.sc. Marko Pavić. Financijska podrška je dobivena od Zavoda. U radu skupa sudjelovalo je 36 predavača.

2.4. Provođenje postupka vještačenja u prvom i drugom stupnju

Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja utvrđen je opseg i način rada, kadrovska struktura te početak rada Sektora za vještačenje, a postupak vještačenja propisan je Uredbom o metodologijama vještačenja.

U Sektoru za vještačenje provodi se vještačenje u svrhu ostvarivanja prava u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi roditeljskih potpora i zaštite ratnih i civilnih žrtava rata.

Vještačenje se provodi u prvom i drugom stupnju, princip vještačenja je interdisciplinaran, radi se u vijećima od minimalno jednog vještaka - liječnika i jednog vještaka – stručnog savjetnika. Nakon provedenog vještačenja donosi se nalaz i mišljenje.

Radni prostor Zavoda uglavnom je smješten u prostorijama HZMO i uglavnom ne udovoljava potrebama Zavoda, niti veličinom niti pristupačnošću osobama s invaliditetom.

U svibnju 2018. godine Područni ured u Splitu uselio je u novi prostor, koji u cijelosti udovoljava potrebama zaposlenika Zavoda i pristupačan je osobama s invaliditetom.

Radi se na pronalaženju primjerenog prostora u Zagrebu, a nakon toga i za ostala mjesta rada.

Osiguravanje stručnog liječničkog kadra i tijekom 2018. godine ostao je najsloženiji proces i predstavljao je najveći rizik. Posljedica je to generalnog nedostatka liječnika specijalista u Republici Hrvatskoj i problem je s kojim će se Zavod sretati i u predstojećem razdoblju.

Radi zadovoljenja potrebe za vještačenjem potrebno je zaposliti još oko 50 vještaka – liječnika u punom radnom vremenu.

Nedostatak liječničkog kadra tijekom 2018. godine rješavan je:

- pojačanim angažmanom vještaka – specijalista na ugovor o djelu, koliko je to omogućavao postojeći radni prostor (ovi vještaci su početkom godine obavili oko petinu odrađenih predmeta, a do kraja godine gotovo polovicu)
- dodatnim zapošljavanjem administrativnog osoblja za procese vještačenja i pomoćne poslovne procese
- prekovremenim radom za vještake u prvom stupnju
- prekovremenim radom za vještake u drugom stupnju (za ispomoć pri rješavanju predmeta u prvom stupnju i edukaciju novih vještaka, stalnih i onih na ugovor o djelu).

2.4.1. Uredba o metodologijama vještačenja

Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o metodologijama vještačenja objavljena je u Narodnim novinama broj 56/18, a stupila je na snagu 28.6.2018.

Izmijenjena Uredba usklađena je sa Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, koji je stupio na snagu 14.12.2017.

Zavod i dalje radi na približavanju metodologija vještačenja i ostvarivanju cilja jedinstvenog tijela vještačenja da se postupak vještačenja provodi po jedinstvenoj metodologiji u okviru jedinstvenog tijela kako bi korisnik temeljem jednog nalaza i mišljenja mogao ostvariti prava u različitim sustavima.

Budući da zakonska regulativa koja osigurava ostvarivanje prava u raznim sustavima još uvijek nije usklađena s Uredbom o metodologijama vještačenja, Uredba kroz čl. 22. st. 5. omogućava da tijelo koje je zatražilo vještačenje dostavi ovjerenu presliku obrasca „Nalaza i mišljenja o težini i vrsti invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti“ na zahtjev drugog tijela nadležnog za priznavanje prava iz područja socijalne skrbi, zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, ukoliko drugo tijelo ocijeni da je u postupku ostvarivanja prava iz tog područja potrebno provesti vještačenje.

2.4.2. Prvostupanjski postupci vještačenja

Vještačenje u prvom stupnju provodi se u područnim uredima Osijek, Rijeka, Split, Varaždin i Zagreb, te u 13 izdvojenih mjesta rada – Bjelovar, Dubrovnik, Gospić, Karlovac, Koprivnica, Pula, Sisak, Šibenik, Virovitica, Vukovar, Zadar, Slavonski Brod i Požega.

Tablica 4. Područni uredi i izdvojena mjesta rada

Područni ured	Zagreb	Osijek	Rijeka	Split	Varaždin
Izdvojeno mjesto rada	Bjelovar Sisak Karlovac	Požega Sl. Brod Vukovar Virovitica	Gospić Pula	Zadar Dubrovnik Šibenik	Koprivnica
Udio zaprimljenih zahtjeva za vještačenje	43,3 %	17,6 %	10,5 %	18,5 %	10 %
Udio riješenih zahtjeva	44%	17,4%	10%	17,4%	11%
Broj zaprimljenih zahtjeva	44342	18046	10792	18978	10220
Broj riješenih zahtjeva	49327	19510	11213	19526	12339
Broj obavljenih kućnih posjeta	385	13	240	50	118
Broj neobavljenih kućnih posjeta	20	0	0	2	2

Na početku 2018. godine ukupni neriješeni ostatak bio je 32.495, a na kraju godine 22.404.

Tijekom 2018. godine ukupno je zaprimljeno 102.378 zahtjeva, a riješeno je ukupno 111.915, iz čega proizlazi da je zaprimljeno 19.316 zahtjeva više nego tijekom 2017. godine, uglavnom s osnove zahtjeva za prava iz mirovinskog osiguranja i prava iz socijalne skrbi.

Tablica 5. Stanje predmeta u 2018. g. na razini Zavoda

Naručitelj usluge	Broj zaprimljenih	Udio	Broj riješenih	Udio
HZMO	57351	56%	66806	59,7%
HZZO	6831	6,6%	6804	6,1%
CZSS	35787	35%	36211	32,4%
UDU	2409	2,4%	2094	1,8%
UKUPNO	102378		111915	

Kompletirani zahtjevi sa stručnim procjenama, kako je to propisano Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, počeli su pristizati u Zavod od početka kolovoza 2018., a o zaprimljenim i odrađenim predmetima vodi se redovita evidencija od 1.8.2018.godine. Od 01.08.2018. do kraja godine riješeno je ukupno 1596, a neriješeni ostatak je 1298.

Tablica 6. Stanje HRVI predmeta u razdoblju od 08.-12. mjeseca 2018. godine na razini Zavoda

	UKUPNO	UDU	HZMO (RS)
Zaprimljeno	2349	2090	259
Riješeno	1596	1333	263

2.4.3. Drugostupanjski postupci vještačenja

U drugom stupnju vještačenje se provodi u Središnjem uredu, u žalbenom postupku i u postupku revizije (braniteljski predmeti), a viši vještaci aktivno sudjeluju u sudskim postupcima, očituju se, po zahtjevu suda, na sudske vještake, a po odluci Upravnog vijeća provode i prvostupanjska vještačenja u svrhu ispomoći područnim uredima, provode edukaciju novoprimljenih vještaka, sudjeluju u organizacijama stručnih skupova, radionica, sudjeluju u izmjeni Uredbe, participiraju u međuresornoj suradnji i poslovima koordinacije sa sustavima za koje se vrše usluge vještačenja.

Tablica 7. Stanje predmeta u Središnjem uredu za 2018.

	UKUPNO	HZMO	HZZO	MDOMSP	MHB	MZ
Zaprimljeno	6929	5160	77	1228	462	2
Riješeno	7190	5405	78	1202	503	2

Tablica 8. Središnji ured Zagreb HRVI predmeti (08.-12.mjesec 2018.)

	UKUPNO	UDU	HZMO (RS)	MHB
Zaprimljeno	1632	1337	181	114
Riješeno	1132	911	155	66

2.4.4. Edukacija

Tijekom 2018. godine Zavod je uspostavljao sustav mentoriranja za sve nove vještake koji ulaze u sustav vještačenja, a sastojao se od neposrednog rada jedan vještak – jedan mentor, te kontrole izrade nalaza i mišljenja. Edukacija se provodi u nadležnom područnom uredu pod nadzorom rukovoditelja.

Nastavilo se planirano kvartalno provođenje radionica za sve vještake s ciljem ujednačavanja kriterija vještačenja. Održana su tri tematska Stručna skupa – radionice (u II, VI i X mjesecu) za sve vještake Zavoda s temama iz svakodnevne prakse, a s ciljem ujednačavanja postupaka vještačenja i podizanja kvalitete vještačenja.

Nadalje vještaci - liječnici i vještaci stručni - savjetnici moraju provoditi individualne edukacije u svrhu obnove licence za rad i usklađivanja svog znanja s novim trendovima u okviru njihove osnovne edukacije.

U svrhu ujednačavanja postupaka vještačenja, vještaci su prisustvovali radionicama u organizaciji Sektora za profesionalnu rehabilitaciju, te radionicama koje su organizirali centri za profesionalnu rehabilitaciju, prema regionalnoj pripadnosti.

Uz sudjelovanje na stručnim skupovima i kongresima u svrhu unaprjeđivanja znanja u okviru svoje struke i obnavljanja licence za rad, vještaci su sudjelovali i na javnim tribinama, skupovima, okruglim stolovima i obljetnicama brojnih udruga i saveza.

Stručni referenti koji obavljaju poslove iz domena uredskog poslovanja obavili su edukaciju u organizaciji Odjela za opće poslove.

2.4.5. Stručni nadzor i kontrola

U cilju ujednačavanja postupka vještačenja na razini čitavog Zavoda, proveden je stručni nadzor u svim područnim uredima.

Uvedena je praksa da rukovoditelji na tjednom nivou vrše nadzor nad izlaznim nalazima i mišljenjima koji ne podliježu reviziji, a obavezno se takav nadzor provodi nad novim vještacima koji ulaze u sustav vještačenja.

Tijekom 2018. godine uspostavljeno je Stručno povjerenstvo za ujednačavanje kriterija i načina postupanja u procesu vještačenja, kojemu je svrha osigurati potrebna stručna mišljenja i očitovanja, te pružati pomoć vještacima dajući upute za postupanje.

U svrhu ujednačavanja kriterija vještačenja, tijekom 2018. godine izdane su Upute o postupanju br. 1/2018., Upute o organiziranju pregleda u kućnoj posjeti u procesu vještačenja, te Zaključci radionica u veljači, lipnju i listopadu 2018. godine.

2.4.6. Unaprjeđenje informatizacijskog sustava

U postupcima vještačenja implementirana je aplikacija za pisanje nalaza i mišljenja, i to u svim područnim uredima i u središnjem uredu, što je značajno olakšalo i ubrzalo rad vještaka u prvom i drugom stupnju.

Tijekom 2018. godine intenzivno se radilo na pripremi za povezivanje Zavoda s ključnim naručiteljima usluga vještačenja, jer je to nužno potrebno za efikasnu administrativnu obradu predmeta, ubrzanje postupka vještačenja, osiguranje vjerodostojne medicinske dokumentacije i zaštitu osobnih podataka korisnika.

3. IZVRŠENJE FINACIJSKOG PLANA ZAVODA ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM ZA RAZDOBLJE OD 01.01. DO 31.12.2018.

3.1. *Uvod*

U 2018. godini isključivi prihodi Zavoda bili su iz Državnog proračuna (sukladno odredbama članka 39.b Zakona sredstva za financiranje poslovanja Zavoda osiguravaju se u državnom proračunu i iz drugih izvora).

3.2. *Izvršenje financijskog plana za 2018. godinu*

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu na poziciji 08635-Zavod, nakon smanjenja, planirana su sredstva u iznosu 156.814.400,00 kuna.

Sa 31.12.2018. godine doznačena su i utrošena sredstva u iznosu od 170.162.660,64 kune, što je 108,51 % od planiranog.

U 2018. godini Zavod je ostvario izvršenje ukupnog financijskog plana u odnosu na planirana novčana sredstva za 8,51 % više, a što je posljedica isplate naknade građanima i kućanstvima u novcu temeljem raspisanog javnog natječaja u 2018. godini za otvaranje novih radnih mjesta i održavanje zaposlenosti u integrativnim i zaštitnim radionicama.

Rashode poslovanja u 2018. godini Zavod je sveo u okvire raspoloživih financijskih sredstava.

Tablica 9. Izvršenje za 2018. godinu

Namjena	Konto	Plan 2018.	Utrošena sredstva u 2018.	Udio utrošenih sredstva %
A875001 Administracija i upravljanje		57.475.900,00	56.513.936,34	98,33
Plaće za redovan rad	3111	31.737.420,00	30.797.394,06	97,04
Plaće u naravi	3112	10.000,00	0,00	0,00
Plaće za prekovremeni rad	3113	1.500.000,00	2.057.789,11	137,19
Ostali rashodi za zaposlene	3121	1.000.000,00	988.161,44	98,82
Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	3132	4.753.980,00	4.732.550,92	99,55
Obvezno osig. u slučaju nezaposlenosti	3133	523.400,00	518.868,07	99,13
Službena putovanja	3211	540.000,00	567.513,55	105,10
Naknade za prijevoz na posao i sa posla	3212	862.000,00	922.385,13	107,01
Stručno usavršavanje radnika	3213	230.000,00	161.161,10	70,07
Ostale naknade troškova zaposlenih	3214	40.000,00	1.976,00	4,94
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	3221	495.000,00	316.311,23	63,90
Energija	3223	610.000,00	598.590,66	98,13
Materijal i dijelovi za tek. i održavanje	3224	0,00	0,00	0,00
Sitni inventar i auto gume	3225	100.000,00	87.153,71	87,15
Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	3227	0,00	0,00	0,00
Usluge telefona, pošte i prijevoz	3231	2.064.000,00	2.009.221,09	97,35
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	3232	604.000,00	582.654,02	96,47
Usluge promidžbe i informiranja	3233	180.000,00	251.693,41	139,83
Komunalne usluge	3234	241.000,00	282.628,21	117,27
Zakupnine i najamnine	3235	3.064.000,00	858.748,16	28,03
Zdravstvene i veterinarske usluge	3236	25.000,00	12.330,00	49,32
Intelektualne i osobne usluge	3237	5.777.700,00	7.869.390,58	136,20
Računalne usluge	3238	25.000,00	23.875,00	95,50
Ostale usluge	3239	817.000,00	788.304,76	96,49
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	3241	989.900,00	841.584,48	85,02
Naknada za rad predstavničkih tijela	3291	177.000,00	139.644,84	78,90
Premije osiguranja	3292	70.000,00	9.248,11	13,21
Reprezentacija	3293	20.000,00	150.213,05	751,07
Članarine i norme	3294	10.000,00	200,00	2,00
Pristojbe i naknade	3295	70.000,00	37.983,86	54,26
Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	3299	6.000,00	300,00	5,00
Bankarske usluge i usluge pl. prometa	3431	8.000,00	4.808,13	60,10
Zatezne kamate	3433	4.000,00	765,76	19,14
Ostali nespomenuti financijski rashodi	3434	0,00	0,00	0,00
Naknade građanima i kućanstvima u novcu	3721	0,00	0,00	0,00
Naknade građanima i kućanstvima u naravi	3722	921.500,00	900.487,90	97,72
Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	3831	0,00	0,00	0,00
A875002 Financiranje i sufinanciranje programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanje osoba s invaliditetom		3.390.000,00	2.924.939,30	86,28

Službena putovanja	3211	100.000,00	90.345,62	90,35
Intelektualne i osobne usluge	3237	190.000,00	69.255,39	36,45
Ostale usluge	3239	50.000,00	17.363,78	34,73
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	3241	50.000,00	0,00	0,00
Naknade građanima i kućanstvima	3722	3.000.000,00	2.747.974,51	91,60
A875003 Olakšice i poticaji pri zapošljavanju osoba s invaliditetom		86.000.000,00	101.329.257,85	117,82
Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika	3692	0,00	0,00	0,00
Naknade građanima i kućanstvima u novcu	3721	86.000.000,00	101.329.257,85	117,82
A875008 Uspostava jedinstvenog tijela vještačenja		0,00	0,00	0,00
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	3232	0,00	0,00	0,00
Intelektualne i osobne usluge	3237	0,00	0,00	0,00
Uredska oprema i namještaj	4221	0,00	0,00	0,00
Ulaganja u računalne programe	4262	0,00	0,00	0,00
K875005 Opremanje		8.587.500,00	8.330.257,06	97,00
Uredska oprema i namještaj	4221	950.000,00	991.965,23	104,42
Komunikacijska oprema	4222	35.000,00	3.910,00	11,17
Medicinska i laboratorijska oprema	4224	200.000,00	185.564,71	92,78
Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	4227	40.000,00	32.431,33	81,08
Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	4511	7.362.500,00	7.116.385,79	96,66
K875006 Informatizacija		1.047.500,00	860.710,00	82,17
Licence	4123	50.000,00	13.755,00	27,51
Ulaganje u računalne programe	4262	997.500,00	846.955,00	84,91
K875007 Obnova voznog parka		313.500,00	203.560,09	64,93
Zakupnine i najamnine	3235	313.500,00	203.560,09	64,93
UKUPNO		156.814.400,00	170.162.660,64	108,51

3.3. Obrazloženje izvršenja rashoda i izdataka na nivou skupine

Aktivnost A875001 Administracija i upravljanje

Za provedbu ove aktivnosti bila su planirana sredstva u iznosu od 57.475.900,00 kn, a utrošeno je 56.513.936,34 kn, odnosno 98,33 % od planiranog.

Naziv aktivnosti	Plan 2018. (kn)	Izvršenje 2018. (kn)	Indeks izvršenje/plan (%)
A875001 Administracija i upravljanje	57.475.900,00	56.513.936,34	98,33

31-Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu od 39.094.763,60 kuna, odnosno 98,91 % u odnosu na plan u ukupno izvršenom proračunu.

Od ukupno izvršenih rashoda za zaposlene, na rashode za plaće za redovan rad (zajedno s doprinosima) odnosi se 36.048.813,05 kn kuna, plaće za prekovremeni rad 2.057.789,11 kn, dok se na ostale rashode za zaposlene odnosi iznos od 988.161,44 kuna. Prekoračenje planiranih sredstava na stavci prekovremenog rada posljedica je manjka broja zaposlenih djelatnika u Zavodu, prvenstveno na poslovima vještačenja. Ključni razlozi za to su nedostatak prikladnog poslovnog prostora za potrebe Zavoda i nedostatak liječnika na tržištu rada. Naime, Zavod obavlja tri djelatnosti: vještačenje koje je organizirano na razini države u 5 područnih ureda, 13 izdvojenih mjesta rada i središnjem uredu, te profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invaliditetom koje teritorijalno pokrivaju čitavu državu, ali su locirani samo u Zagrebu. Poslovni prostor kojim Zavod raspolaže nije zadovoljavajući niti za trenutno zaposlene, niti za planirani potrebni broj djelatnika. Obzirom, na zaostatke u djelatnosti vještačenja, jedna od mjera za smanjenje ročnosti i povećanje ažurnosti u rješavanju predmeta je prekovremeni rad. Organizacijom rada u prekovremenim satima, te angažiranjem vanjskih vještaka na ugovor o djelu smanjen je broj zaostataka u predmetima, iako je u 2018. zaprimljeno oko 20000 predmeta više nego u prethodnoj godini. Nastavno na navedeno postoji velika potreba za organizacijom rada u prekovremenim satima, što je posljedica prekoračenja planiranih sredstava.

32-Materijalni rashodi

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 16.513.110,95 kuna, odnosno 97,04 % u odnosu na plan u ukupno izvršenom proračunu.

Sredstva su utrošena na način da je: 922.385,13 kn utrošeno za prijevoz zaposlenika na rad i s rada, 598.590,66 kn na ime energije, 2.009.221,09 kn za plaćanje usluga telefona, pošte i prijevoza, 87.153,71 kn za nabavu sitnog inventara i auto guma, 316.311,23 kn za kupnju uredskog materijala i ostalih materijalnih rashoda. Za stručna usavršavanja zaposlenih ukupno je u 2018. godini utrošeno 161.161,10 kn, za službena putovanja 567.513,55 kn, za usluge promidžbe i informiranja 251.693,41 kn, povećanje na ovim uslugama odnosi se na oglašavanje javnih natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava za otvoreno tržište rada i zaštitne radionice te kontinuirano oglašavanje natječaja za zasnivanje radnih odnosa.

Zakupnine i najamnine 858.748,16 kn, dok je za usluge tekućeg i investicijskog održavanja isplaćeno ukupno 582.654,02 kuna. Među najvećim troškovima u ovoj grupi rashoda su sredstva namijenjena za intelektualne i osobne usluge koja su iznosila 7.869.390,58 kn, i najvećim dijelom su korištena za pokriće troškova ugovora o djelu za vanjske vještake, student servisa te dio za sufinanciranje aktivnosti udruga osoba s invaliditetom. Zavod provodi vještačenja u prvom i drugom stupnju u postupcima radi ostvarivanja prava iz

područja socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, zdravstva, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata, te drugim područjima u kojima se ostvaruju određena prava na temelju vještačenja. Od samog osnivanja pa do danas, te stupanja na snagu novog Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17) Zavod, zbog nedovoljnog broja zaposlenih liječnika vještaka i neadekvatnih poslovnih prostora (u prostornom i funkcionalnom smislu), nije dosegao zadovoljavajuću funkcionalnost u obavljanju svojih djelatnosti. Kako bi se normaliziralo poslovanje Zavoda u ovom segmentu i smanjili naslijeđeni zaostaci potrebno je zapošljavanje adekvatnog broja zaposlenika prvenstveno na poslovima vještačenja i ostalim povezanim poslovima. Isto nije provedivo obzirom na nedostatak liječnika na tržištu rada, ali i činjenicu da liječnici u Zavodu imaju manje koeficijente plaća nego liječnici koji rade u sustavu zdravstva. Uzimajući u obzir ročnost i prioritet smanjenja broja neobrađenih predmeta vještačenja, neprestano se povećava broj vještaka koje Zavod angažira temeljem ugovora o djelu i isti obrađuju gotovo 50% svih vještačenja u Zavodu, a samim tim povećava se trošak isplata temeljem sklopljenih ugovora o djelu zbog nemogućnosti zapošljavanja liječnika vještaka u stalni radni odnos. Shodno tome, prekoračen je u financijskom planu iznos sredstava na intelektualnim uslugama.

Za plaćanje komunalnih usluga kao što su opskrba vodom, iznošenje i odvoz smeća, pričuva i ostale komunalne usluge utrošeno je 282.628,21 kn, a za reprezentaciju 150.213,05 kn.

U financijskom planu prekoračen je iznos sredstava na reprezentaciji radi održavanja pet edukativnih radionica vezanih za stručnjake koji rade u vještačenju i profesionalnoj rehabilitaciji (100 – 120 sudionika), dva svečana potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za zapošljavanje i održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom, svečano otvaranje poslovnog prostora Zavoda u Splitu, dodjelu nagrade Poslodavac godine za osobe s invaliditetom za 2018. godinu, promociju Priručnika za razumnu prilagodbu te redovni mjesečni kolegiji ravnatelja centara za profesionalnu rehabilitaciju i rukovoditelja područnih ureda. Troškovi reprezentacije u 2018. godini povećani su za 122% u odnosu na 2017. godinu. Iznos od 200,00 kuna potrošen je za članarine, iznos od 300,00 kn za ostale nespomenute rashode poslovanja, iznos od 9.248,11 kn za premije osiguranja, dok je za računalne usluge utrošeno 23.875,00 kn. Iznos od 788.304,76 kuna utrošen je za ostale usluge i to najvećim dijelom za usluge čišćenja, pranja i slično, usluge čuvanja imovine i osoba (arhiviranje dokumentacije) te usluge punjenja tonera. Za naknade članovima Upravnog vijeća Zavoda u 2018. godini utrošeno je 139.644,84 kuna. Za ostale naknade troškova zaposlenima utrošeno je 1.976,00 kn, a što se odnosi na korištenje privatnog automobila u

službene svrhe dok je za naknadu troškova osobama izvan radnog odnosa utrošeno 841.584,48 kn. Za zdravstvene i veterinarske usluge utrošeno je 12.330,00 kn, a za pristojbe i naknade 37.983,86 kn.

34-Financijski rashodi

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu od 5.573,89 kuna, odnosno 46,44 % u odnosu na plan u ukupno izvršenom proračunu.

Kod ovih rashoda, za bankarske usluge i usluge platnog prometa, utrošeno je 4.808,13 kuna, dok je za zatezne kamate utrošeno 765,76 kuna.

37-Naknade građanima i kućanstvima

Naknade građanima i kućanstvima izvršene su u iznosu od 900.487,90 kn, odnosno 97,72 % u odnosu na plan u ukupno izvršenom proračunu.

38-Ostali rashodi

Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama i ostale kazne izvršeni su u iznosu od 0,00 kn, odnosno 0,0 % u odnosu na plan u ukupno izvršenom proračunu.

Pokazatelj rezultata:

Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2018.
31-Rashodi za zaposlene	Postotak	0	ZOSI	100	98,91
32-Materijalni rashodi	Postotak	0	ZOSI	100	97,04
34-Financijski rashodi	Postotak	0	ZOSI	100	46,44
37-Naknade građanima i kućanstvima	Postotak	0	ZOSI	100	97,72
38-Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	Postotak	0	ZOSI	100	0,00

Aktivnost A875002 Financiranje i sufinanciranje programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Za provedbu ove aktivnosti bila su planirana sredstva u iznosu od 3.390.000,00 kuna, a utrošeno je 2.924.939,30 kune, odnosno 86,28 % od planiranog.

Naziv aktivnosti	Plan 2018. (kn)	Izvršenje 2018. (kn)	Indeks izvršenje/plan (%)
A875002 Financiranje i sufinanciranje programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanje OSI	3.390.000,00	2.924.939,30	86,28

Sredstva su korištena za sufinanciranje CPR Osijek, Split i Rijeka te za ostale projekte vezane uz profesionalnu rehabilitaciju. CPR-ovi provode usluge profesionalne rehabilitacije koje se temelje na Standardima usluga profesionalne rehabilitacije.

Cilj ove aktivnosti je unaprjeđivanje sustava profesionalne rehabilitacije na način da se osigura dobra procjena radnih sposobnosti osoba s invaliditetom, kvalitetno obrazovanje, prekvalifikacija, usavršavanje i stručno osposobljavanje usklađeno sa potrebama tržišta rada te brža prilagodljivost potrebama tržišta rada.

Pokazatelj rezultata:

Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2018.
Uspoređivanje i analiziranje zakonskih odredbi u profesionalnoj rehabilitaciji	Broj	85	ZOSI	90	87
Izrada i nadopuna standarda i usluga profesionalne rehabilitacije	Broj	95	ZOSI	95	95
Edukacija stručnjaka za primjenu modela profesionalne rehabilitacije	Broj	20	ZOSI	40	153
Provedba stručnog i financijskog nadzora nad radom centara za profesionalnu rehabilitaciju	Broj	3	ZOSI	4	4

Aktivnost A875003 Olakšice i poticaji pri zapošljavanju osoba s invaliditetom

Za provedbu ove aktivnosti bila su planirana sredstva u iznosu od 86.000.000,00 kn, a utrošeno je 101.329.257,85 kn, odnosno 117,82 % od planiranog.

Naziv aktivnosti	Plan 2018. (kn)	Izvršenje 2018. (kn)	Indeks izvršenje/plan (%)
A875003 Olakšice i poticaji pri zapošljavanju osoba s invaliditetom	86.000.000,00	101.329.257,85	117,82

37-Naknade građanima i kućanstvima u novcu

Poslodavci koji su zapošljavali osobe s invaliditetom, ali i osobe koje se samozapošljavaju imaju pravo na poticaje sukladno Pravilniku o poticajima. Za navedene namjene u 2018. godini Zavod je isplatio 101.329.257,85 kn što je za 17,82 % više od planiranog jer je Zavod u 2018. godini raspisao javni natječaj za otvaranje novih radnih mjesta i održavanje zaposlenosti u integrativnim i zaštitnim radionicama u ukupnom iznosu od 53.500.000,00 kn.

Isplata novčanih poticaja poslodavcima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom jedna je od aktivnosti Zavoda, a koristi se za novo zapošljavanje i održavanje zaposlenosti, odnosno cilj ove aktivnosti dio je aktivne politike zapošljavanja osoba s invaliditetom na tržištu rada.

Zavod na temelju članka 10. stavak 7. Zakona ostvaruje sredstva s osnove uplate novčane naknade zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom, a koji čine izvor 43 – Ostali prihodi za posebne namjene te se mogu izvršavati do visine uplaćenih i prenesenih sredstava i ne ulaze u limite. Ukupna novčana sredstva za ovu namjenu u 2018. godini uplaćena su u iznosu od 216.036.025,95 kn, dok je iz prethodnih godina ukupno prenijeto 384.004.339,17 kn što ukupno čini iznos od 600.040.365,12 kn, a od čega se nakon isplaćenih sredstava za navedenu namjenu u 2019. godinu prenosi razlika od 496.116.819,53 kn.

Pokazatelj rezultata:

Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2018.
Broj zaposlenih osoba s invaliditetom za koje poslodavci koriste poticaje	Broj	1063	ZOSI	1200	1163
Broj poslodavaca korisnika državnih poticaja	Broj	288	ZOSI	350	318

Aktivnost K875005 Opremanje

Rashodi za opremanje Zavoda u 2018. godini izvršeni su u iznosu 8.330.257,06 kuna, odnosno 97,00 % od planiranih u ukupno izvršenom proračunu.

Naziv aktivnosti	Plan 2018. (kn)	Izvršenje 2018. (kn)	Indeks izvršenje/plan (%)
K875005 Opremanje	8.587.500,00	8.330.257,06	97,00

Najvećim dijelom izvršeni rashodi za nabavu opreme odnose se na rashode za nabavu uredske, medicinske i laboratorijske opreme te dodatna ulaganja na građevinskim objektima. Cilj ove aktivnosti je jačanje kapaciteta Zavoda. Ukoliko želimo ostvariti sve posebne ciljeve, koji prethode ostvarenju općeg cilja, a to je uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada, nužno je kontinuirano provoditi jačanje kapaciteta u Zavodu, što će rezultirati učinkovitijim poslovnim procesom, koji će omogućiti brže i kvalitetnije pružanje usluga krajnjim korisnicima.

Pokazatelj rezultata:

Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2018.
Opremanje Zavoda	Postotak	40	ZOSI	100	70

Aktivnost K875006 Informatizacija

Rashodi za informatizaciju Zavoda u 2018. godini izvršeni su u iznosu 860.710,00 kuna, odnosno 82,17% od planiranih u ukupno izvršenom proračunu.

Naziv aktivnosti	Plan 2018. (kn)	Izvršenje 2018. (kn)	Indeks izvršenje/plan (%)
K875006 Informatizacija	1.047.500,00	860.710,00	82,17

Sredstva su se koristila za plaćanje licenci za korištenje informacijskog sustava i ulaganja u računalne programe Zavoda.

Pokazatelj rezultata:

Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2018.
Licence	Broj	201	ZOSI	250	256
Informatizacija sustava – sustava državne uprave	Postotak	0	ZOSI	100	0

Aktivnost K875007 Obnova voznog parka

Rashodi za obnovu voznog parka Zavoda u 2018. godini izvršeni su u iznosu 203.560,09 kuna, odnosno 64,93 % od planiranih u ukupno izvršenom proračunu.

Naziv aktivnosti	Plan 2018. (kn)	Izvršenje 2018. (kn)	Indeks izvršenje/plan (%)
K875007 Obnova voznog parka	313.500,00	203.560,09	64,93

Sredstva su se koristila za trošak zakupnine i najamnine – otplata rata najma po operativnom leasingu, za službena osobna vozila.

Pokazatelj rezultata:

Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2018.
Nabava 10 osobnih automobila	Komada	2	ZOSI	12	12

3.4. *Obrazloženje izvršenja programa*

Šifra	Naziv programa	Izvršenje 2017	Plan 2018	Izvršenje 2018	% izvrš.
3301	Aktivna politika tržišta rada	127.294.278	156.814.400	170.162.661	108,51

3301 AKTIVNA POLITIKA TRŽIŠTA RADA

Opis programa

Zavod je javna ustanova, osnovana Zakonom. Temeljna zadaća Zavoda je ispunjenje osnovnog cilja Zakona, a to je da se kroz niz aktivnosti potiču poslodavci, prvenstveno na otvorenom tržištu rada, da zapošljavaju osobe s invaliditetom. Osim poticanja zapošljavanja osoba s invaliditetom i provođenja profesionalne rehabilitacije, zadaća Zavoda je i postupak vještačenja koji provodi Sektor za vještačenje (jedinstveno tijelo vještačenja), čija je djelatnost definirana Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja.

Na dan 31. prosinca 2018. godine ukupno je u Zavodu bilo 256 zaposlenika.

3.5. *Zaključak izvršenja financijskog plana*

Financijsko poslovanje Zavoda u 2018. nije bilo na razini planiranog za 2018. godinu budući Zavod nije uspio izvršiti sve planove sukladno strateškom planu. Zavod nije uspio realizirati preseljenje na jedinstvenu lokaciju u Zagrebu, a odgoda preseljenja zaustavila je planirano zapošljavanje novih djelatnika, a samim tim utjecala je na slabiju potrošnju na svim aktivnostima. Razlog slabijeg izvršenja Financijskog plana Zavoda proizašao je iz niza faktora na koje Zavod nije mogao utjecati. Zavod je u 2018. godini imao višak prihoda nad rashodima u iznosu od 496.116.819,53 kn po osnovi uplate naknade zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom, a prihodi temeljem naplaćene usluge vještačenja prema inozemnim nositeljima osiguranja čine vlastite prihode u iznosu od 17.489,15 kn.

Zbog provođenja mjera štednje i racionalizacije troškova poslovanja, kao i preraspodjela, Zavod je u 2018. godini putem rebalansa/preraspodjele ostvario ukupne uštede od 24.320.000,00 kn te uštede u iznosu od 1.980.998,15 kn u odnosu na planirano i utrošeno po aktivnostima kako slijedi:

A875001-Administracija i upravljanje – manje utrošeno 961.963,66 kn

A875002-Financiranje i sufinanciranje programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanje osoba s invaliditetom – manje utrošeno 465.060,70 kn

A875003-Oлакšice i poticaji pri zapošljavanju osoba s invaliditetom – više utrošeno 15.329.257,85 kn (nije uzeto u uštede s obzirom da se novčana sredstva osiguravaju uplatom poslodavaca zbog neispunjenja kvotnog zapošljavanja te se mogu izvršavati do visine uplaćenih i prenesenih sredstava)

K875005-Opremanje – manje utrošeno 257.242,94 kn

K875006-Informatizacija – manje utrošeno 186.790,00 kn

K875007-Obnova voznog parka – manje utrošeno 109.939,91 kn.

Najviše je uštedeno na poziciji troškova Administracije i upravljanja. Na poziciji Olakšice i poticaji pri zapošljavanju osoba s invaliditetom utrošeno je više od planiranog za navedeni iznos budući da Zavod na temelju čl. 10. Zakona ostvaruje sredstva s osnove uplate novčane naknade zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom (izvor 43 – ostali prihodi za posebne namjene) te su navedena sredstva osigurana u Državnom proračunu.

4. ZAKLJUČAK

Uvođenjem kvotnog sustava zapošljavanja osoba s invaliditetom koji se odnosi na sve poslodavce koji zapošljavaju 20 i više radnika (bilo u javnom, bilo u privatnom sektoru), u Republici Hrvatskoj je učinjen iskorak prema integraciji osoba s invaliditetom na tržište rada u skladu s europskom praksom i suvremenim standardima. Zavod je i u 2018. godini kontinuirano nastavio sa nadzorom i praćenjem ispunjenja obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Donošenjem izmjena i dopuna Zakona i pratećih pravilnika, dodatno su unaprijeđena područja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom te otklonjeni određene nedostaci koji su uočeni tijekom njegove primjene.

Sukladno predviđenim zakonskim rješenjima, omogućen je daljnji razvoj profesionalne rehabilitacije.

Kontinuirano se i u 2018. godini vršio stručni nadzor nad radom zaštitnih radionica, integrativnih radionica, radnih jedinica za zapošljavanje osoba s invaliditetom, te nad radom centara za profesionalnu rehabilitaciju. Nastavilo se i s provođenjem stručnih edukacija iz područja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom za sve sudionike u procesu profesionalne rehabilitacije.

Nastavljeno je poticanje zapošljavanja i održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom putem poticaja za zapošljavanje osoba s invaliditetom i dodjelom posebnih sredstava za razvoj novih tehnologija i poslovnih procesa u cilju zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom za zaštitne i integrativne radionice, te poslodavce, neprofitne organizacije i osobe s invaliditetom koje se zapošljavaju na otvorenom tržištu rada.

Iako se još osjećaju posljedice generirane pri osnivanju Zavoda 2015. godine, izmjenama u organizaciji procesa vještačenja te sustavnim praćenjem i analiziranjem vještačenja, u 2018. godini je znatno smanjena ročnost vještačenja.

Racionalno trošenje i sustavna kontrola trošenja sredstava omogućili su i u 2018. godini uštede u poslovanju Zavoda (za izvor financiranja 11 – opći prihodi).

Zbog provođenja mjera štednje i racionalizacije troškova poslovanja, Zavod je u 2018. godini, i nakon provedenog rebalansa/preraspodjela ostvario uštede u poslovanju od 1.980.998,15 kn, tako da ukupne uštede u poslovanju u odnosu na prvotno doneseni financijski plan iznose 26.300.998,15 kn. S druge strane, povećana je isplata poticaja Zavoda poslodavcima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom u iznosu od 15.329.257,85 kn u odnosu na planirano (namjenska sredstva od uplata novčane naknade poslodavaca zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom), čime je ostvaren jedan od glavnih ciljeva rada Zavoda, a to je održavanje zapošljavanja osoba s invaliditetom i njihovo uključivanje na tržište rada (aktivna politika tržišta rada).

Navedene uštede na poziciji općih prihoda, te povećana isplata poticaja sa pozicije namjenskih prihoda, pokazatelj su racionalnog i ekonomičnog poslovanja Zavoda, koje je uvažavalo gospodarsko stanje s jedne strane i potrebe osoba s invaliditetom i poslodavaca koji zapošljavaju osobe s invaliditetom s druge strane.

Nedostatnost prostornih kapaciteta, te ograničena mogućnost zapošljavanja potrebnog kadra na svim razinama, predstavljale su najveću prepreku u poslovanju Zavoda tijekom 2018. godine.

Pred Zavodom je intenzivno razdoblje, u kojem se moraju operacionalizirati i unaprijediti poslovni procesi u svim segmentima djelovanja Zavoda, a sve u cilju izgradnje Zavoda kao jedne moderne institucije, koja ima visoku kvalitetu pružanja usluga svojim korisnicima.

Razvojem i unapređenjem postojećih programskih rješenja za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i poticanje zapošljavanja i kontrolu kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom, omogućit će se razmjena podataka elektronskim putem kroz programsko sučelje (e-zahtjevi, e-narudžbe, e-dopisi i sl.). Korisnici sustava vještačenja, profesionalne rehabilitacije i poticanja zapošljavanja i kontrole kvotnog zapošljavanja na taj će se način

rasteretiti troškova vezanih uz dostavu dokumentacije u papirnatom obliku, te će im se omogućiti dostupnost informacijama o statusu samih predmeta kao i pravima i obvezama koje proizlaze prilikom korištenja usluga vještačenja, profesionalne rehabilitacije i poticanja zapošljavanja i kontrole kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Predsjednik Upravnog vijeća

mr. sc. Ante Vučić